

Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie
Cyprichova 42, 831 05 Bratislava
02/4342 0973, vudpap@vudpap.sk, www.vudpap.sk

V ý r o č n á s p r á v a
o činnosti
Výskumného ústavu detskej psychológie a patopsychológie
za rok 2019

Bratislava apríl 2020

OBSAH

1. IDENTIFIKÁCIA ORGANIZÁCIE
2. POSLANIE A STREDNODOBÝ VÝHLAD
3. KONTRAKT S ÚSTREDNÝM ORGÁNOM A JEHO PLNENIE
4. ČINNOSTI / PRODUKTY ORGANIZÁCIE A ICH NÁKLADY
5. ROZPOČET
6. PERSONÁLNE OTÁZKY
7. CIELE A PREHLAD ICH PLNENIE
8. HODNOTENIE A ANALÝZA VÝVOJA V ROKU 2019
9. HLAVNÉ SKUPINY UŽÍVATEĽOV VÝSTUPOV

1.IDENTIFIKÁCIA ORGANIZÁCIE

Názov organizácie: Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie

Adresa: Cyprichova 42, 831 05 Bratislava

Rezort: Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky

Telefón/fax: 02/ 4342 0973

e-mail: vudpap@vudpap.sk

web. stránka: www.vudpap.sk

Riaditeľ: Mgr. Janette Motlová

RIADITEĽSKÁ RADA/VEDENIE ÚSTAVU

PhDr. Alena Kopányiová, PhD., garantka úseku výskumu a podpory VPpP

PhDr. Bronislava Kunderátová, garantka úseku Detského centra pre vzdelávanie a výskum

Ing. Ladislav Šurina, garant úseku ekonomickej a hospodárskej činnosti

PhDr. Magdaléna Špotáková, CSc., vedúca oddelenia základného a aplikovaného výskumu

PaedDr. Róber Tomšík, PhD., vedúci oddelenia diagnostických nástrojov

PhDr. Eva Smiková, PhD., vedúca oddelenia metodického usmerňovania

Mgr. Beáta Sedlačková, vedúca informačno-edičného strediska

Mgr. Jana Kružliaková, vedúca Integrovanej skupiny pre deti predškolského veku

Mgr. Viera Fedorová, vedúca oddelenia multidisciplinárneho prístupu

Mgr. Paulína Nekorancová, PhD., obsahová manažérka, kancelária NP Štandardy

Mgr. Jozefína Fusek Švingálová, vedúca kancelárie udržateľnosti projektov

Ing. Silvia Durecová, vedúca ekonomického oddelenia

Soňa Demová, vedúca oddelenia správy majetku a hospodárskych činností

Gabriela Baranová, personálne a mzdové oddelenia

Mgr. Marcela Glasová, vedúca kancelárie riaditeľky

PhDr. Alena Kopányiová, PhD., predsedníčka odborovej organizácie pri VÚDPpP
(do 13.3.2019)

Doc. PhDr. Vladimír Dočkal, CSc., predseda odborovej organizácie pri VÚDPpP
(od 14.3.2019)

Forma hospodárenia: príspevková organizácia

Hlavné činnosti:

Hlavným cieľom Výskumného ústavu detskej psychológie a patopsychológie (ďalej aj ako „ústav“) v zmysle zriaďovacej listiny a štatútu je realizácia základného a hlavne aplikovaného výskumu v oblasti psychológie a patopsychológie, s dôrazom na osobnostný, sociálny a študijno-profesijný vývin detí / žiakov a na možnosti jeho optimalizácie.

Aplikovaný výskum sa sústreďuje hlavne na osobnostnú, vývinovú, pedagogickú, poradenskú a sociálnu psychológiu a patopsychológiu so snahou o zabezpečenie maximálnej využiteľnosti získaných poznatkov v poradenskej, preventívnej a vo výchovno-vzdelávacej praxi. Úlohou ústavu je aj rozvoj psychologickej metodológie, vývoj potrebných diagnostických, rozvíjajúcich, preventívnych, poradenských a psychoterapeutických metodík a programov, ako aj postupná implementácia teórie a praxe psychológie do praxe edukácie a poradenstva. Ústav poskytuje psychologické služby orgánom štátnej správy, inštitúciám i jednotlivcom. Jeho náplňou je aj psychologická starostlivosť o deti / žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, odborno-metodické usmerňovanie systému výchovného poradenstva a prevencie pre deti / žiakov do skončenia vzdelávania a odbornej prípravy v rezorte školstva a vzdelávanie odborných a pedagogických zamestnancov škôl a školských zariadení, osobitne systému výchovného poradenstva a prevencie.

2. POSLANIE A STREDNODOBÝ VÝHLAD

Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie (ústav) je jediným vedeckým skúmnym pracoviskom v Slovenskej republike zaoberajúcim sa problematikou osobnostného, sociálneho a študijno-profesijného vývinu detí a mládeže, možnosťami jeho optimalizácie a metodickým usmerňovateľom odborných a pedagogických zamestnancov v systéme výchovného poradenstva a prevencie. V oblasti psychického vývinu dieťaťa v procese výchovy a vzdelávania je spoločenský dopyt najmä po aplikovanom výskume, v ktorom sa zameriavame na pomoc pri optimalizácii vývinu detí tak väčšinovej populácie, ako aj rôznych minoritných skupín, najmä detí s postihnutím. Význam výskumnej činnosti ústavu je ovplyvnený aj skutočnosťou, že primárnym poslaním ústavov SAV je získavať vedecké poznatky a predkladať ich odbornej verejnosti, zatiaľ čo poslaním rezortných vedecko-výskumných ústavov je takéto poznatky nielen zhromažďovať, ale ich aj pretvárať do podoby využiteľnej priamo v pôsobnosti príslušného rezortu. Prednosťou ústavu je skrátenie cyklu výskum – vývoj – výroba – využitie a tiež aktuálnosť riešených problémov určená spoločenskou objednávkou. Odberateľom a užívateľom výstupov ústavu je predovšetkým MŠVVaŠ SR, ďalej školy a školské zariadenia v jeho pôsobnosti. Ústav poskytuje výsledky svojej práce aj iným rezortom (najmä zdravotníctvu, rezortu práce, sociálnych vecí a rodiny, ale aj vnútra a spravodlivosti). Okrem orgánov decíznej sféry využívajú výsledky práce ústavu pedagogickí a odborní zamestnanci, odborníci zaoberajúci sa prácou s deťmi a mládežou v štátnom sektore, verejnoprospešných službách i v mimovládnych organizáciách. Výsledky výskumov dotvárajú poznatkovú základňu psychologickéj vedy, slúžia vedeckej komunite a ostatnej odbornej verejnosti. Sú dôležitým zdrojom informácií pre vysokoškolských študentov psychológie, špeciálnej, liečebnej a sociálnej pedagogiky. Významné sú aj aktivity ústavu zamerané priamo na pomoc deťom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a deťom zo sociálne znevýhodňujúceho prostredia a ich rodinám, ako aj osvetové aktivity pre verejnosť. Poslanie ústavu je podrobne definované v jeho štatúte, na tomto mieste uvedieme najdôležitejšie úlohy:

- Komplexný výskum psychického vývinu a osobnostného rozvoja detí v norme i patológii, skúmanie podmienok vývinu a možností jeho optimalizácie v rodine, škole i ďalších zariadeniach a inštitúciách, porovnávanie výskumných zistení s údajmi z iných krajín.
- Rozvoj psychologickéj metodológie, vývoj potrebných diagnostických, preventívnych, poradenských a psychoterapeutických metodík a programov.
- Metodické a odborné usmerňovanie a supervízia systému výchovného poradenstva a prevencie pre žiakov v školstve (hlavne Centier pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie) definovaných zákonom č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- Experimentálne overovanie modelov starostlivosti o deti so zdravotným znevýhodnením a nadaných detí, modelov prevencie pred nežiaducimi sociálno-patologickými javmi, modelov edukácie detí zo sociálne znevýhodňujúceho prostredia (rómskych detí zo SZP), inkluzívnych a multidisciplinárnych modelov a modelov poradenských, diagnostických, edukačných a terapeutických postupov.
- Participácia vo vzdelávaní pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov škôl a školských zariadení, osobitne systému výchovného poradenstva a prevencie.
- Vydávanie odborného periodika Psychológia a patopsychológia dieťaťa, praktického časopisu Dieťa v centre pozornosti a ďalších neperiodických odborných publikácií.
- Expertízna činnosť pre MŠVVaŠ SR a ďalšie orgány štátnej správy, vypracúvanie návrhov na skvalitnenie starostlivosti o deti a mládež v podmienkach škôl a školských zariadení.

Strednodobý výhľad

Ústav čaká v ďalších rokoch niekoľko výziev. Časť z nich sa viaže na pilier vedecko-výskumných aktivít a časť na odborné aktivity v oblasti metodického usmerňovania. V oblasti vedecko-výskumných aktivít chceme naďalej *posilniť oblasť aplikovaného výskumu – a to najmä v oblasti inklúzie a poznania duševného zdravia detí na Slovensku a výskumne spracovávať ďalšie výsledky viac ako dvadsaťročnej práce s klientmi v Detskom centre pre vzdelávanie a výskum.*

V novej organizačnej štruktúre VÚDPaP vzniklo *oddelenie diagnostických nástrojov, zamerané na tvorbu a adaptáciu diagnostických nástrojov*, ktoré Ústav vždy realizoval. Takto by sme chceli dať dôraz na potrebu vytvárania kvalitných nástrojov pre prax na Slovensku. V ústave máme odborníkov, ktorí sa podieľajú na tvorbe diagnostických nástrojov (či už vlastných autorských, alebo v spolupráci s komerčnými firmami, ktoré vlastnia autorské licencie), no pre potreby kvalitnej štandardizácie a validizácie testov je potrebná aj finančná podpora. Tu chceme využiť najmä možnosti v rámci čerpania fondov EÚ.

V oblasti metodického usmerňovania je výzvou implementácia tvorby procesných štandardov pre celý systém výchovného poradenstva a prevencie. Kvalitné štandardy, postavené na multidisciplinárnom prístupe, sú nevyhnutným základom kvalitnej poradenskej a preventívnej činnosti pedagogických a odborných zamestnancov. Naďalej sa chceme podieľať na tvorbe obsahových a výkonových štandardov.

V oblasti realizácie a implementácie projektov ESF vidíme výzvy najmä v podpore inkluzívneho prístupu, v tvorbe systému metodického usmerňovania, ako aj vo vytvorení systému štandardizácie a tvorby potrebných diagnostických nástrojov.

Okrem týchto strednodobých výziev Ústav očakáva plnenie úloh na základe Programového vyhlásenia vlády, Stratégií a Národných programov v oblasti prevencie násilia na deťoch, pitia alkoholu, drogovej prevencie a ďalších, najmä tvorby Stratégie zavádzania inkluzívnej výchovy a vzdelávania na všetkých stupňoch vzdelávania.

Okrem úloh súvisiacich s plnením zadaní MŠVVaŠ SR očakáva Ústav tvorbu vízie a misie organizácie a definovanie stratégie rozvoja organizácie a jej zamestnancov, ktorú sme začali v roku 2018, sú do nej zapojení všetci zamestnanci organizácie.

3.KONTRAKT S ÚSTREDNÝM ORGÁNOM A JEHO PLNENIE

uzavretý medzi

Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR

a

Výskumným stavom detskej psychológie a patopsychológie

na rok 2019

Čl. I

ÚČASTNÍCI KONTRAKTU

Zadávatel: Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky ako ústredný orgán štátnej správy podľa § 17 zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov

Adresa sídla: Stromová 1, 813 30 Bratislava

Štatut. zástupca: JUDr. Mgr. Martina Lubyová, PhD., ministerka

IČO: 00 164 381

Bankové spojenie Štátna pokladnica: IBAN SK80818000000070 00065236

(ďalej aj ako „zadávateľ“)

a

Riešiteľ: Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie
ako príspevková organizácia
Adresa sídla: Cyprichova 42, 831 05 Bratislava
Štatutárny zástupca: Mgr. Janette Motlová, riaditeľka
IČO: 00 681 385
Bankové spojenie: Štátna pokladnica
IBAN SK8481800000007000065164

(ďalej aj ako „riešiteľ“)

Čl. II

ČAS TRVANIA KONTRAKTU

Kontrakt sa uzatvára na dobu určitú, od 1. januára 2019 do 31. decembra 2019.

Čl. III

PRÁVA A POVINNOSTI ÚČASTNÍKOV KONTRAKTU

(1) Zadávateľ sa zaväzuje:

- a) zabezpečiť financovanie predmetu činnosti realizátora v zmysle jeho základných dokumentov a poverení - konkretizácia predmetu činnosti realizátora je uvedená v článku IV. tohto kontraktu,
- b) na požiadanie realizátora a pre potreby realizácie projektov a úloh realizátora poskytnúť odbornú metodickú pomoc, informácie a štatistické údaje, ktorými disponuje,
- c) včas informovať realizátora o zmenách v zadaní úloh.

(2) Zadávateľ má právo:

- a) vykonávať priebežné kontroly stavu realizácie projektov a úloh dohodnutých týmto kontraktom,
- b) zúčastňovať sa priebežného hodnotenia riešenia projektov a úloh prostredníctvom svojho povereného zástupcu.

(3) Realizátor sa zaväzuje

- a) v požadovanom rozsahu, kvalite a podľa termínov stanovených schváleným Plánom hlavných úloh realizátora na rok 2019 odovzdať zadávateľovi výstupy realizovaných projektov a úloh v stanovenej forme a stanoveným postupom,
- b) dodržať celoročný rozpočet dohodnutý kontraktom a neprekročiť náklady schválené na realizáciu jednotlivých projektov a úloh,
- c) neodkladne informovať zadávateľa o významných skutočnostiach, ktoré sa vyskytli v priebehu realizácie projektov a úloh,
- d) na požiadanie zadávateľa a pre potreby realizácie projektov alebo úloh zadávateľa poskytnúť v primeranej lehote požadovanú súčinnosť, informácie a štatistické údaje, ktorými disponuje.

(4) Realizátor má právo:

- a) získať od zadávateľa všetky údaje, ktorými disponuje a ktoré sú potrebné na riešenie alebo overenie výsledkov realizácie jednotlivých projektov a úloh,
- b) požadovať od zadávateľa, aby v rámci možností vytvoril primerané podmienky na prezentáciu a využitie výstupov z realizovaných projektov a úloh.

Čl. IV

ZOZNAM ÚLOH, OPIS ČINNOSTÍ A DRUHY AKTIVÍT VYKONÁVANÝCH REALIZÁTOROM

Predmetom kontraktu je realizácia, zabezpečenie úloh vyplývajúcich zo štatútu realizátora a Plánu hlavných úloh realizátora na rok 2019 a ich finančné zabezpečenie.

Sumár úloh na rok 2019

Poradové číslo	Názov úlohy	Predpokladaná kapacita ľudských zdrojov na plnenie úlohy TPP/FTE	Predpokladaný počet hodín na plnenie úlohy DoVP/DoPČ v hodinách	Odhad finančných nákladov na plnenie úlohy v EUR	
				Celkom (všetky zdroje)	Štátny rozpočet (zdroj 111)
1	Tvorba konceptu inkluzívneho vzdelávania v podmienkach slovenského školstva	13/ 2,77	0/0	60 009	60 009
2	Diagnostika a rediagnostika detí zo SZP v podmienkach inkluzívneho vzdelávania	6/ 1,10	0/0	32 486	32 486
3	Determinanty edukačnej úspešnosti žiakov ZŠ v SR v kontexte hodnotení PISA	6/ 1,48	0/0	35 801	35 801
4	Tvorba a overovanie psychologických programov	2/ 1,11	0/0	24 465	24 465
5	Validizácia a šandardizácia diagnostických nástrojov	9/ 2,88	0/0	69 316	69 316
6	ESPAD – Európsky školský prieskum o alkohole a iných drogách v SR	4/ 0,80	0/0	18 446	18 446
7	Správa o obraze duševného zdravia dieťaťa v súčasnej spoločnosti	7/ 1,6	0/0	40 342	40 342
8	Retrospektívny výskum v Detskom centre pre vzdelávanie a výskum – multidisciplinárna podpora dieťaťa a jeho rodiny (ambulantná časť)	9/ 0,6	0/0	14 410	14 410
9	Výskum v diagnosticko-terapeutickej skupine a v Integrovannej skupine detí predškolského veku (ISKA)	11/ 0,6	0/0	16 660	16 660
10	Detské centrum pre výskum a vzdelávanie	18/ 9,2	0/0	180 342	180 342
11	Komplexné metodické usmerňovanie, vzdelávanie	7/ 3	0/0	64 299	64 299
12	Stratégia rozvoja inkluzívneho vzdelávania a výchovy v SR na všetkých stupňoch vzdelávania (NPRVV)	3/ 0,4	0/0	8 773	8 773
13	Prevenia sociálnopatologických javov – kyberšikanovanie, extrémizmus	3/ 0,16	0/0	4 069	4 069
14	Školiace a odborné služby pre VŠ študentov	1/ 0,16	0/0	3 109	3 109
15	Podpora kľúčových cieľov SK UNESCO v oblasti vzdelávania.	2/ 0,16	0/0	3 109	3 109
16	DUD - Digitálne učivo na dosah	2/ 0,06	0/0	1 166	1 166
17	Vydávanie časopisu Psychológia a patopsychológia dieťaťa	3/ 1,00	0/0	21 733	21 733
18	Vydávanie nového metodického časopisu pre odborných a pedagogických zamestnancov	2/ 0,55	0/0	12 688	12 688
19	Konferencia Dieťa v ohrození XXVIII	4/ 0,33	0/0	14 613	14 613

20	Ekonomické oddelenie a IT výdavky	10/ 9,00	0/0	122 261	122 261
SPOLU				748 097	748 097

(3) Parametre objednávannej činnosti:

a) Realizátor predloží zadávateľovi výsledky plnenia úloh a činností najneskôr do 30 dní od splnenia úlohy alebo ukončenia činnosti na plnenej úlohe.

b) Zadané úlohy musia byť splnené do konca platnosti kontraktu.

(4) Spôsob financovania objednávannej činnosti:

a) Objem prostriedkov určených na zabezpečenie činnosti realizátora, a s tým spojenými záväznými úlohami, sa stanovuje na základe rozpočtu zadávateľa schváleného vládou Slovenskej republiky a Národnou radou SR.

b) Celkový rozpočet je stanovený vo výške 748 097 EUR (zdroj 111 – štátny rozpočet).

c) Zadávateľ sa zaväzuje umožniť realizátorovi čerpanie finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu v priebehu r. 2019, a to v súlade so schváleným zákonom o štátnom rozpočte na rok 2019 a so zákonom č. 291/2002 Z. z. o Štátnej pokladnici a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov do výšky uvedenej v písmene b).

d) V prípade doplnenia úlohy v priebehu trvania kontraktu je potrebné vyhotoviť ku kontraktu dodatok.

(5) Kľúčovými užívateľmi úloh zadaných zadávateľom realizátorovi sú vecné sekcie MŠVVaŠ SR.

Čl. V

VYHODNOTENIE KONTRAKTU

(1) Priebežné hodnotenie plnenia záväzných úloh kontraktu sa bude uskutočňovať formou pravidelných štvrtročných stretnutí zástupcov zadávateľa a realizátora, a to každý štvrtok do 25. dňa nasledujúceho mesiaca roku 2019.

(2) Z priebežného hodnotenia plnenia záväzných úloh kontraktu bude za každý štvrtok do posledného dňa nasledujúceho mesiaca roku 2019 vyhotovená písomná správa.

(3) Na hodnotiacich stretnutiach bude prerokovaná úroveň plnenia jednotlivých záväzných úloh a problémy spojené s ich plnením.

(4) Plnenie záväzných úloh, vyplývajúcich z kontraktu, bude vyhodnotené po uplynutí doby trvania kontraktu na stretnutí zástupcov zadávateľa a realizátora.

(5) Vyhodnotenie kontraktu prebehne najneskôr do 31. januára 2020 a písomnou formou do 28. februára 2020.

Čl. VI

KONTROLA

(1) Zadávateľ môže vykonávať priebežné kontroly plnenia úloh a realizácie činností.

(2) Zadávateľ môže iniciovať stretnutie so zástupcami realizátora za účelom zistenia stavu riešených úloh.

(3) Zadávateľ si môže vyžiadať čiastkové písomné výsledky riešených úloh.

(4) Priebežné hodnotenie plnenia úloh kontraktu sa uskutoční formou pravidelných štvrtročných stretnutí zástupcov zadávateľa a realizátora, vždy do 25. dňa nasledujúceho mesiaca po uplynutí štvrtroku.

Čl. VII ZVEREJŇOVANIE

- (1) Tento kontrakt bude zverejnený na webovom sídle zadávateľa a realizátora do 7 dní od jeho podpisu účastníkmi kontraktu, najneskôr do 28. 2. 2019.
- (2) Záverečná správa o plnení kontraktu bude zverejnená na webovom sídle zadávateľa do 28. 2. 2020.
- (3) Tento kontrakt sa vyhotovuje v štyroch rovnopisoch, z ktorých po podpise dostane každý z účastníkov kontraktu po dva rovnopisy.

V Bratislave dňa .....

Za zadávateľa:

Za realizátora:

.....
JUDr. Mgr. Martina Lubyová, PhD.
Ministerka

.....
Mgr. Janette Motlová
riaditeľka

Výskumné úlohy ústavu sa realizovali v súlade s Kontraktom 2019 a Plánom hlavných úloh („PHÚ“) na rok 2019. Vyhodnocovanie úloh bolo kvartálne. Plnenie úloh z PHÚ za sledovaný rok je jedenkrát ročne prezentované každým zamestnancom a vyhodnotené vedením ústavu.

Výskumné úlohy PHÚ 2019

Úlohy, ktoré sme ukončili v roku 2019, boli výskumné projekty zamerané na rozvíjanie inkluzívnej odbornej pomoci deťom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (napr. aj zisťovanie postojov k inklúzii a pod.), ako aj vo forme overovania čitateľskej gramotnosti a porozumenia jazyka v rámci inkluzívneho prístupu alebo so zameraním na rozvoj inkluzívneho vzdelávania detí zo SZP a skvalitňovania procesu ich diagnostiky a rediagnostiky.

V rámci výskumnej úlohy čitateľskej gramotnosti sme sa venovali dvom hlavným výskumným cieľom – využitie dynamického testovania pri testovaní čitateľskej gramotnosti v PISA a s tým súvisiacia snaha získať lepší vhľad do prípadných problémov žiakov pri riešení týchto úloh a identifikácia vybraných prediktorov výkonu v úlohách PISA na čitateľskú gramotnosť. Zistenia ukazujú, že pre istú časť žiakov môže byť nedostatočná pozornosť jedným z faktorov, ktoré znižujú ich úspešnosť pri riešení úloh PISA. Žiakom, ktorým nedokázali pomôcť nápovede zamerané na pozornosť, efektívne pomáhali nápovede, ktoré odhaľujú stratégiu riešenia. Pokiaľ ide o predikčné vzťahy, čitateľský výkon a presnosť čítania, spolu vysvetľujú 19,2% variability vo výkone v úlohách PISA na čitateľskú gramotnosť. Celý model s vybranými premennými vysvetlil 39,5% variability v čitateľskej gramotnosti. Priestor pre ďalšie premenné, ktoré predikujú výkon v úlohách PISA a ktoré neboli predmetom nášho skúmania, ostáva teda ešte pomerne veľký. Ako najsilnejší prediktor výkonu v úlohách PISA v našom modeli sa ukázala motivácia žiakov pri riešení týchto úloh.

V rámci výskumnej úlohy tvorba a overovanie preventívnych programov sa zrealizovala evalvácia preventívneho programu PRE-RISK Program selektívnej prevencie rizikového správania adolescentov. Program je viacúrovňový, realizovaný na lokálnej úrovni a tzv. šitý na mieru danej cieľovej skupine a podmienkam v danej lokalite, ktoré sa zisťujú na základe situačnej analýzy a hodnotenia potrieb (RAR). Cieľom je posilnenie zručností mladých ľudí zvládať rizikové situácie prostredníctvom sociálno – psychologického tréningu s metódami zážitkového učenia, psychoedukácie. Sledovanie vnímania rizikovej situácie (Dotazník Take Care, PHZP, Zürich) ukázalo, že rozdiely v zvládaní rizikových situácií pred a po intervencii sú štatisticky významné a to podľa neparametrických testov (Wilcoxonov test poradí a Test marginálnej homogenity), ako aj podľa klasického párového testu dvoch závislých výberov. Vyššie hodnoty po intervencii poukazujú na vyššiu mieru uvedomovania si rizika a jeho zvládania. Na základe evalvácie, ako aj skúseností realizátorov experimentálneho overovania, bola zostavená finálna verzia manuálu pre realizáciu Programu PRE-RISK.

VÚDPaP realizoval národnú časť siedmeho opakovania dlhodobého štandardizovaného výskumu konzumácie psychoaktívnych látok, ako aj postojov mládeže vo veku 15 – 19 rokov ESPAD 2019. Výskum prebieha v štvorročnom cykle od roku 1995 a časť údajov slovenskej mládeže vstupuje do medzinárodnej štúdie European Survey on Alcohol and Other Drugs. V roku 2019 nastala zmena a mierny nárast alebo stabilizáciu vystriedal už pokles vo frekvencii i množstve užívania legálnych a nelegálnych drog. Slovensko sa zrejme pridáva k väčšine iných európskych krajín, kde sa takýto pokles prejavil už skôr. Celkový pokles v užívaní marihuany sa však pri porovnaní výsledkov z rokov 2006 až 2014 prejavil v prakticky celom vekovom spektre aj u žiakov základných škôl, v roku 2018 však u stredoškolákov (len s výnimkou 16-ročných) došlo znovu k nárastu. Okrem mierneho poklesu silnej opitosti sa zvýšilo tzv. nárazové pitie a tiež známky problémov s alkoholom (CAGE) i príznakov podstatnej závislosti (ADS), hlavne u dievčat. Množstvo vypitého alkoholu pri poslednom pití dievčat aj chlapcov sa buď blíži, alebo prekračuje hranice rizikového pitia podľa WHO, čo sú platné u dospelých. V priebehu rokov sa obe pohlavia postupne blížia už k hranici zdraviu škodlivého pitia, ktoré vedie k škodám na zdraví. Úloha sa realizovala na základe dohody o spolupráci medzi VÚDPaP a Národným monitorovacím centrom pre drogy (MZ SR) v rámci zabezpečenia realizácie a spolufinancovania prieskumu.

V úlohe zameranej na validizáciu a štandardizáciu diagnostických metód sme tento rok zozbierali dáta pre štandardizáciu jedného vlastného autorského Testu školskej pripravenosti na skupinovú administráciu a spracovali štatistické analýzy položiek testu. Typ testu je „papier-ceruzka“. Určený je pre deti z bežnej populácie a obsahuje subtesty, ktoré mapujú dosiahnutú úroveň jednotlivých funkcií dôležitých na začiatku edukácie. Aplikuje sa krátko pred alebo po začiatku povinného vzdelávania. Získané výsledky pomôžu nasmerovať ciele rozvíjanie tých oblastí, v ktorých sa prípadne zistia ťažkosti – v záujme stimulácie potenciálu dieťaťa či nasmerovania edukačných postupov. Pri skrínigovom aplikovaní pomôžu odhaliť oblasti, ktorým je vhodné venovať pozornosť v ďalšom, individuálnom diagnostickom procese. Zadáva sa v malých skupinách detí – podľa skúseností administrátora tak, aby tento dokázal sledovať postup každého dieťaťa, zaznamenať prejavy v správaní, v spôsobe práce a ďalšie relevantné údaje. Vo svojej inovovanej podobe bol test upravovaný (subtesty, úlohy v nich, inštrukcie, skórovanie), výtvarne spracovaný a na reprezentatívnej vzorke overený. Test (záznamový hárok a manuál) je pripravený na tlač a distribúciu.

VÚDPaP už štvrtý rok odborne participuje na úlohe Pilotný model diagnostiky a rediagnostiky detí a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami v okrese Kežmarok, ktorá vyplynula z Akčného plánu pre okres Kežmarok. Riešiteľský tím sa v roku 2019 venoval evalvácii využitia metódy Elkonina a Feuersteina v prístupoch učiteľov 0. a 1. ročníka, nakoľko sa v rámci tejto úlohy realizovalo vzdelávanie v týchto metódach a celkovému zhrnutiu zistení z implementácie tohto modelu procesu diagnostiky v danom okrese. Výsledky realizovaných aktivít nám ukázali, že zvolené postupy, okruhy činností a obsahy (t. j. témy seminárov, prednášok a i.) mali veľmi pozitívnu odozvu u participantov a pomáhajú im v ich práci (testovanie detí v poradenskom zariadení; edukačné postupy vo vyučovaní).

Predpokladáme, že po potrebných úpravách je možnosť aplikovania poznatkov aj v iných krajoch SR. Vzdelávacie, konzultačné a poradenské (mentoring) aktivity prispeli k senzitivizácii odborných a pedagogických zamestnancov pri práci s deťmi/žiakmi zo SZP/MRK. Realizované testovanie žiakov 1. ročníkov prinieslo pozitívne výsledky – signifikantné zlepšenie v sledovaných oblastiach: Retestovanie Testom školskej pripravenosti ukázalo signifikantný posun v jednotlivých oblastiach (grafomotorika, matematické predstavy, vizuálna diferenciacia, porozumenie situáciám ai.). Aplikovanie súboru úloh zameraných na prediktory gramotnosti poukázalo na zlepšenie výkonov žiakov najmä v oblasti čítania a porozumenia čítanému textu.

Výskum v Detskom centre bol zameraný najmä na kvalitatívne analýzy výkonových testov a pridružených školských problémov detí s diagnózou dysfázie a sledovaním ich vývinu na liečebno-diagnostických pobytach, kde sa analyzovali viaceré aspekty inkluzívneho vzdelávania pre potreby PaOZ.

Nevýskumné úlohy PHÚ 2019

Detské centrum poskytovalo multidisciplinárne ambulantné služby deťom s postihnutím, s vývinovými poruchami učenia, s odchýlkami v emočnom a sociálnom vývine, školsky neúspešným deťom a ich rodinám. Najčastejšie diagnózy sú: oneskorený psychomotorický vývin, neštandardný vývin, akcelerovaný vývin, problémy a komplikácie súvisiace so zdravotným postihnutím (extrémna nezrelosť, CKP, DMO, EPI, rôzne syndrómy, MR, PAS), poruchy učenia, ADHD, narušená komunikačná schopnosť, riešenie porozvodovej a porozchodovej situácie. Počet klientov, ktorým boli poskytované služby v DCVV v roku 2019, bol 633. Pribudlo 239 nových klientov. Celkovo ich tak DCVV eviduje 6 303.

V roku 2019 sa v DCVV v oddelení Multidisciplinárnej podpory dieťaťa a jeho rodiny uskutočnilo 4 541 individuálnych sedení s klientmi, z toho bolo 2 102 sedení u psychológov, 727 sedení u logopéda, 1022 sedení u fyzioterapeuta, 399 sedení u špeciálnych pedagógov, 221 sedení u sociálnej poradkyne a 70 sedení u neurológa.

Diagnózy a problémové okruhy.

Počas roka 2019 navštevovalo Integrovanú skupinu detí predškolského veku 14 detí, z toho 5 so zdravotným znevýhodnením. (dg. PAS, nerovnomerný vývin reči, Downov syndróm, ťažká obojstranná porucha sluchu, susp. PAS, oneskorený psychomotorický vývin). Do bežných škôl odišlo 5 detí, z toho 2 so ŠVVP. V diagnosticko-terapeutickej skupine absolvovali poldenné pobyty detí s postihnutím s diagnózami Downov syndróm, DMO kvadruparéza, hydrocefalus, susp .PAS a oneskorený vývin reči.

V roku 2019 v DCVV absolvovalo odbornú prax a stáže celkovo 64 študentov – najmä z odborov psychológia, odbor špeciálna pedagogika a liečebná pedagogika.

Ústav ako metodický koordinačný systém výchovného poradenstva v rámci rezortu školstva poskytuje od 1.2.2019 metodické usmerňovanie, odborné gestorstvo, školiace aktivity a pod. pre pracovníkov celého systému poradenstva a prevencie (CPPPaP/CŠPP, ŠVZ), čím sa nám rozšírila metodická oblasť najmä pre špecialopedagogickú činnosť. V rámci činnosti metodického usmerňovania sa odborní zamestnanci podieľali na odpočtoch činnosti pre potreby MŠVVaŠ SR, ako aj na metodickom usmerňovaní zadanom priamymi požiadavkami z praxe (PaOZ). VÚDPaP spracoval 35 odborných stanovísk a materiálov.

Metodická rada pri VÚDPaP zasadala celkovo päťkrát (apríl, máj, jún, október a december 2019), vedecká rada sa stretla jedenkrát (jún 2019).

Na základe rozhodnutia MŠVVaŠ SR zo dňa 25.7.2019 bolo schválených 5 programov kontinuálneho vzdelávania. A do akreditácie boli pripravené ďalšie programy KV v oblasti kariérovej výchovy a kariérového poradenstva.

V rámci vzdelávacej oblasti VÚDPaP zrealizoval tematické vzdelávania v piatich nosných témach, v deviatich blokoch vzdelávania, čo bolo 19 vzdelávacích akcií pre 295 odborných zamestnancov.

VÚDPaP realizoval ako partner projekt Erasmus + Projekt WELCOME je zameraný na podporu tvorby metodík pre predškolský vek, ktorého výstupom je Manuál pre učiteľov v MŠ a aplikácia s interaktívnymi úlohami pre deti.

VÚDPaP zabezpečil vydanie aj distribúciu odborného časopisu Psychológia a patopsychológia dieťaťa. V roku 2019 vyšli 2 plánované čísla 52. ročníka časopisu v rozsahu 176 strán. Čísla obsahujú: 1 editoriál, 5 základných štúdií, 3 štúdie v rubrike Metodiky a konzultácie, 1 príspevok v rubrike Krátke informácie, 1 príspevok v rubrike Kazuistiky, 1 príspevok v rubrike Diskusia, 2 recenzie odbornej literatúry.

V roku 2019 vyšli dve čísla nového odborno-praktického časopisu Dieťa v centre pozornosti: č.1/2019 s názvom: Multidisciplinárny prístup v starostlivosti o dieťa a rodinu a č.2/2019: Inklúzia a Dieťa v náročnej rodinnej situácii. Celkovo to je 10 odborných príspevkov, 15 príspevkov v kategórii príklady dobrej praxe a kazuistiky, 4 príspevky v kategórii Odporúčania pre rodičov a odborníkov, Príklady zariadení, Z pohľadu odborníkov, Z pohľadu rodičov, Kde nájsť viac, 4 odborné recenzie, Úvodníky, Rozhovory.

V rámci trvalej udržateľnosti Národného projektu Komplexný poradenský systém prevencie a ovplyvňovania sociálno-patologických javov v školskom prostredí sa realizovalo predovšetkým zabezpečenie fungovania všetkých existujúcich aplikačných rozhraní KomposyTu v súlade s rozvíjaním digitálnej podpory všetkých zložiek komplexného poradenského systému a vzdelávania PaOZ. Celkový počet všetkých žiakov ZŠ zaevidovaných k dátumu 31.12.2019 prostredníctvom KomposyTu (od jeho spustenia) je približne 20 444. Celkový počet licencií, ktoré boli udelené používateľom ako oprávnenie vstupovať do vnútornej časti a využívať digitálne verzie diagnostických a edukačných pomôcok, je 1 913. Počet návštevníkov využívajúcich vonkajšiu časť digitálnej aplikačnej platformy je neobmedzený. Počet verejných užívateľov KomposyTu je 19 650, s viac ako 100 tisíc zobrazeniami stránky. Počet všetkých prihlásení do vnútornej časti KomposyTu za rok 2019 sa na štvrtročnej báze pohybuje medzi 1 377 – 2303 užívateľov. Z KomposyTu boli najčastejšie použité tieto metodiky: T-309- ISA- test štruktúry inteligencie, ďalej T-21 - B-JEPI a tretím je Skúška čítania.

Interdisciplinárna konferencia s medzinárodnou účasťou: Dieťa v ohrození XXVIII. s témami inklúzia a dieťa v náročnej životnej situácii s hlavným motívom: „ ... aby pomoc prišla včas“, sa uskutočnila dňoch 7. – 8. novembra 2019. Išlo už o XXVIII. ročník tohto podujatia, ktorý sa niesol v znamení výmeny najnovších výskumných poznatkov a skúseností z praxe odborníkov v systéme poradenstva a prevencie. Konferencie sa zúčastnilo 323 ľudí. Odznelo 39 odborných príspevkov. Bolo zrealizovaných 9 workshopov, konala sa živá knižnica aj s verziou Virtuálnej reality. Na konferencii sa odovzdali ocenenia Osobnosti poradenstva pre deti a ich rodiny za rok 2019 v troch kategóriách: Mladý talent poradenstva, Osobnosť poradenstva a Dlhodobý prínos pre poradenskú činnosť. Z konferencie sa pripravuje recenzovaný zborník.

VÚDPaP od 1.6.2019 realizuje národný projekt s názvom: ŠTANDARDIZÁCIU SYSTÉMU PORADENSTVA A PREVENCIE K INKLÚZII A ÚSPEŠNOSTI NA TRHU PRÁCE, kedy sa začala jeho príprava a implementácia, v rámci Operačného programu Ľudské zdroje, prioritná os č. 1 Vzdelávanie. Špecifický cieľ 1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov. V roku 2019 VÚDPaP pripravil zámer národného projektu REVITALIZÁCIU SYSTÉMU USMERŇOVANIA VÝCHOVNÉHO PORADENSTVA A PREVENCIE K ZVYŠOVANIU KVALITY PRÁCE S DEŤMI SO ŠPECIFICKÝMI POTREBAMI VO VÝCHOVE A VZDELÁVANÍ (Usmerňovať pre prax).

Všetky výskumné a nevýskumné aktivity boli realizované v súlade s PHÚ 2019 a Kontraktom na rok 2019. Výskumné tímy kvartálne vyhodnocovali plnenie harmonogramu a výskumných úloh.

4. ČINNOSTI / PRODUKTY ORGANIZÁCIE A ICH NÁKLADY

V roku 2019 ústav riešil 8 výskumných, 10 nevýskumných úloh a mesačne poskytoval cca 6-8 operatívnych činností podľa požiadaviek ministerstva. Činnosti a práce na jednotlivých úlohách PHÚ, ako aj výsledky a produkty sú uvedené vo Vyhodnotení plnenia PHÚ za rok 2019.

5. ROZPOČET ORGANIZÁCIE

Ústav je príspevkovou organizáciou MŠVVaŠ SR, hospodári v zmysle zákona č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Vzhľadom na charakter činnosti – veda a výskum v oblasti psychického vývinu dieťaťa, poskytovanie psychologických služieb v rezorte školstva – sú ostatné príjmy limitované. V súlade so schváleným rozpočtom na rok 2019 bola organizácii poskytnutá dotácia z MŠVVaŠ SR na bežné výdavky vo výške 748 097 Eur. V priebehu roku došlo prostredníctvom rozpočtových opatrení k úprave rozpočtu na 1 140 585 Eur. Z celkového rozpočtu bolo vyčerpaných 1 112 812 Eur na bežné výdavky. Výnosy boli dosiahnuté v celkovej výške 1 134 592 Eur. Náklady na hlavnú činnosť predstavovali všetky druhy nákladov, ktoré boli hrazené z príspevku zo štátneho rozpočtu, z finančných prostriedkov, poskytnutých z programu ERASMUS a vlastných zdrojov, celkovo vo výške 1 154 156 Eur.

Spotrebované náklady pozostávali zo spotrebovaného materiálu na prevádzku organizácie, spotreby energií a pohonných hmôt, z nákladov na nákup odbornej literatúry a časopisov, pomôcok pre prácu s deťmi v Detskom centre. Služby pozostávali z nákladov za opravy a údržbu výpočtovej a kancelárskej techniky, opravy budovy, z telekomunikačných a poštových poplatkov, z nákladov na pracovné cesty, školenia a semináre, tlač odborného periodika a pod. Osobné náklady pozostávali z vyplatených miezd a odmien, poistného a povinného prídeldu do sociálneho fondu.

Čerpanie jednotlivých výdavkových položiek bolo v súlade s rozpočtom a nedošlo k prečerpaniu. Záporný hospodársky výsledok za rok 2019 bol vo výške – 5 993 Eur. Vytvorený záporný hospodársky výsledok bude zaúčtovaný ako nevysporiadaný výsledok hospodárenia na účet 421 – Rezervný fond.

Tabuľka 1: Čerpanie rozpočtu za rok 2019

č.	Ukazovateľ		VÚDPaP				ESF
r.			Rozpočet	UR	Skut. k 31.12. 2019	% plnenia k UR	Skut. K 31.12. 2019
1	Náklady		748 097	1 140 585	1 140 585	100	750 651
2	Spotrebované nákupy	(skup. 50)	26 185	16 973	16 973	100	35 120
3	z toho: spotreba materiálu	(501)	12 916	10 838	10 838	100	34 940
4	spotreba energie	(502)	13 269	6 135	6 135	100	180
5	predaný tovar	(504)					
6	Služby	(skup. 51)	25 764	93 801	93 801	100	70 981
7	z toho: opravy a udržiavanie	(511)	5 370	6 055	6 055	100	0
8	cestovné	(512)	8 000	8 326	8 326	100	6 573
9	náklady na reprezentáciu	(513)	200	1 487	1 487	100	143
10	ostatné služby	(518)	12 194	77 933	77 933	100	64 265
11	z toho:	nájomné	332	1 860	1 860	100	0
12		telekomunikácie a spoje	3 620	3 556	3 556	100	7 103
13		prepravné	500	0	0		0
14		drobný nehm. inv. majetok					
15		ostatné služby	7 742	72 517	72 517	100	57 162
16	Osobné náklady	(skup. 52)	656 602	991 044	991 044	100	644 403
17	z toho: mzdové náklady	(521)	488 106	708 042	708 042	100	466 044
18	z toho:	mzdy	482 106	665 186	665 186	100	428 141
19		dohody (OON)	6 000	42 856	42 856	100	37 903
20							
21	zákonné sociálne poistenie	(524)	168 496	238 432	238 432	100	178 359
22	z toho:	zdravotné poistenie	48 213	66 705	66 705	100	44 553
23		sociálne poistenie	120 283	171 727	171 727	100	114 981
24		DDS (525)	0	277	277	100	96
25	zákonné sociálne náklady	(527)	20 431	44 293	44 293	100	18 729
26	v tom:	príspevok na stravovanie	16 431	20 366	20 366	100	9 593
27	Dane a poplatky	(skup. 53)	3 500	6 136	6 136	100	0
28	z toho: daň z motorových vozidiel	(531)	0	0	0		
29	daň z nehnuteľnosti	(532)	2 500	4 080	4 080	100	
30	ostatné dane a poplatky		0	2 056	2 056	100	
31	Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	(skup. 54)		217	217	100	147
32	z toho: zostatková cena predaného dlhodobého nehmot. majetku a dlhodobého hmotného majetku	(541)					
33	predaný materiál	(542)					
34	Zmluvné pokuty, penále a úroky z omeškania	(544)					
35	Ostatné pokuty, penále a úroky z omeškania	(545)					
36	Odpis pohľadávky	(546)					
37	Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	(548)		217	217	100	147
38	manká a škody	(549)					
39	Odpisy, rezervy a opravné položky z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	(skup. 55)	15 615	30 348	30 348	100	0
40	z toho: Odpisy dlhodob. nehmot. a dlhodob. hmot. majetku	(551)	15 615	30 348	30 348	100	0
41	Tvorba zákonných rezerv z prevádzkovej činnosti- dovolenka, odvody	(552)					
42							

43		Tvorba ostatných opravných položiek z prevádzkovej činnosti	(558)					
44		Ostatné finančné náklady	(568)	0	2066	2 066	100	0
45		Dodatočne platená daň z príjmov	(595)					
46		Finančné náklady	(skup. 56)	0	0			
47		Kurzové straty	(563)					
48		Ostatné finančné náklady	(568)	0	2066	2 066	100	0
1		Výnosy		758 097	1 134 592	1 134 592	100	757 609
2		Tržby za vlastné výkony a tovar	(skup. 60)	10 000	21 780	21 780	100	
3	z toho:	tržby za vlastné výrobky	(601)					
4		tržby z predaja služieb	(602)	10 000	21 152	21 152	100	
5		tržby za tovar	(604)					
6		Zmena stavu vnútroorganizačných zásob	(skup. 61)					
7	z toho:	zmena stavu nedokon.výroby	(611)					
8		zmena stavu polotovarov	(612)					
9		zmena stavu zvierat	(614)					
10		Aktivácia	(skup. 62)					
11	z toho:	aktivácia materiálu a tovaru	(621)					
12		aktivácia vnútroorg. služieb	(622)					
13		aktivácia dlhodobého nehmot. a hmotného majetku	(623,624)					
14		Ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti	64		628	628	100	
15	z toho:	Tržby z predaja dlhod. nehmot. a hmot. majetku	(641)					
16		Tržby z predaja materiálu	(642)					
17		Zmluvné pokuty, penále a úroky z omeškania	(644)					
18		Ostatné pokuty, penále a úroky z omeškania	(645)					
19		Ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti	(648)					
20		Zúčtovanie rezerv a opravných položiek z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	(skup.65)					
21	Z toho:	Zúčtovanie zákonných rezerv z prevádzkovej činnosti- dovolenky	(652)					
22		Zúčtovanie rezerv z finančnej činnosti	(654)					
23		Zúčtovanie komplexných nákladov budúcich období	nie komplexných nákladov budúcich období	(655)				
24		Zúčtovanie zákonných opravných položiek z prevádzkovej činnosti	(657)					
25		Zúčtovanie so ŠR	68	748 097	1 112 812	1 112 812	100	757 608
26								
27		Finančné výnosy		758 097	1 134 592	1 134 592	100	757 608
28		Nákladové položky za projekt UNESCO						
29		Čistý hospod. výsledok (r. 1 V - r. 1 N)			-5 993	-5 993		6 957

Tabuľka 2: Plnenie príjmov k 31.12. 2019

Pol.	Text	Schvál. rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť k 31.12.2019	% plnenia k uprav. rozpočtu	Skutočnosť k 31.12.2018	index 2019/2018
212	Príjmy z vlastníctva						
Úhrn za kategóriu 210							
221	Administratívne poplatky						
222	Pokuty, penále a iné sankcie						
223	Poplatky a platby z nepriemyselného a náhodného predaja a služieb	10 000	17 000	21 151		14 956	141
229	Ďalšie administratívne poplatky a iné poplatky a platby						
Úhrn za kategóriu 220		10 000	17 000	21 151		14 956	141
231	Príjem z predaja kapitál. aktív						
239	Ďalšie kapitál. príjmy						
Úhrn za kategóriu 230				0	0		0
242	Úroky z vkladov						
243	Úroky z účtov. fin. hospodárenia						
Úhrn za kategóriu 240				0	0		0
291	Vrátené neoprávnene použité alebo zadržané prostriedky						
292	Ostatné príjmy	0	14 000	17 277		9 481	182
Úhrn za kategóriu 290		0	14 000	17 277		9 481	182
Nedaňové príjmy celkom /200/		10 000	31 000	38 428		24 437	157
Tuzemské bežné granty a transfery (310) ESF			1 930 735	1 930 735			0
Tuzemské bežné granty a transfery (310)		748 097	1 154 156	1 154 156		1 255 773	92
Tuzemské kapitálové granty a transfery (320)		0	8 136	8 136		0	0
Zahraničné granty (330)			0	0		8 635	0
Domáce granty (310)		0	0	0	0	0	0
Zahraničné transfery (340)							
Granty a transfery celkom (300)						1 264 408	0
PRÍJMY CELKOM		758 097	3 121 027	3 131 455		1 288 845	243

6. PERSONÁLNE OTÁZKY

Ústav sa organizačne člení do troch úsekov a 6 oddelení a troch kancelárií:

Úsek výskumu a metodologickej podpory výchovného poradenstva a prevencie – sa člení na oddelenie základného a aplikovaného výskumu, oddelenie diagnostických nástrojov, oddelenie metodického usmerňovania a informačno-edičné stredisko. Úsek plní hlavné poslanie ústavu, ktorým je vedecko-výskumná činnosť v oblasti psychického vývinu dieťaťa v norme i patológii a tvorba a adaptácia diagnostických nástrojov. Nadobudnutými vedeckými poznatkami prispieva k tvorbe teórií a koncepcií v psychológii. Zovšeobecnenia získaných výsledkov predkladá vo forme metodických materiálov, expertíz a odporúčaní štátnym orgánom a inštitúciám, v pôsobnosti ktorých je starostlivosť o mladú generáciu. Úsek ďalej plní úlohy odborného-metodického vedenia systému výchovného poradenstva a prevencie, špeciálnych výchovných zariadení. Ďalšie úlohy: Aktualizácia koncepcie systému výchovného poradenstva a prevencie v rezorte školstva, návrhy systémových opatrení na zefektívnenie jeho činnosti. Organizácia metodických seminárov a vzdelávania, tvorba metodických materiálov a ich poskytovanie relevantným zamestnancom škôl a školských zariadení.

Detское centrum pre výskum a vzdelávanie – tvorí oddelenie Integrovanej skupiny detí predškolského veku (ISKA) a oddelenie Multidisciplinárnej podpory dieťaťa a jeho rodiny. Úsek zabezpečuje multidisciplinárnu starostlivosť o postihnuté deti a ich rodiny, vrátane dennej výchovnej a vzdelávacej starostlivosti. Služi ako experimentálna báza na overovanie nových postupov starostlivosti o deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

Kancelária národného projektu Štandardy – zabezpečuje manažment, obsahové riadenie a realizáciu národného projektu v rámci hlavného projektového centra i regionálnych projektových centier.

Kancelária udržateľnosti projektov – sa zameriava na realizáciu udržateľnosti projektov a prípravu ďalších projektov ako v rámci štrukturálnych fondov, tak aj ďalších grantových výziev (Erasmus plus, Nórske fondy, Horizont 2020 a pod.).

Ďalšími organizačnými útvarmi pre správu a organizáciu VÚDPaP sú: Kancelária riaditeľky a úsek ekonomickej a hospodárskej činnosti, ktorý tvorí personálne a mzdové oddelenie, ekonomické oddelenie a oddelenie správy majetku a hospodárskych činností.

Kancelária riaditeľky – organizuje celkový chod ústavu. Zabezpečuje komunikáciu smerom dovnútra, so zriaďovateľom, s inými vedecko-výskumnými inštitúciami, so školami a školskými zariadeniami.

Úsek ekonomickej a hospodárskej činnosti – riadi, vykonáva a vedie agendu rozpočtu a financovania, účtovnú a mzdovú agendu, operatívno-technickú evidenciu majetku ústavu, zabezpečuje zásobovanie, obstarávanie majetku a evidenciu investícií a ostatného majetku ústavu, zabezpečuje dopravu pre ústav a spravuje park dopravných prostriedkov, vedie pokladničnú agendu, ako aj archív účtovných dokladov.

V organizácii je 37,5-hodinový pracovný týždeň, s pružným mesačným pracovným časom. Základný pracovný čas pre technicko-hospodárskych zamestnancov je od 9,30 do 14,00 hod. a pre výskumných zamestnancov od 10,00 do 14,30 hod.

Štruktúra zamestnanosti

Tabuľka - Počet zamestnancov

Ukazovateľ	merná jednotka	Schválený rozpočet 2019	Upravený rozpočet 2019	Skutočnosť k 31.12.2019	%	Skutočnosť za rovnaké obdobie predch. roka 2018	Index
Priemerný evidenčný počet zamestnancov (prepočítaný) 1)	osoby	53		45,8	86,4	55,9	82,00
štátni zamestnanci	osoby						
pedagogickí zamestn.	osoby	4		4	100	4	100,00
výskum a vývoj	osoby	28		19	67,8	37	76,00
Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania (kategória 610) 2)	v €	462 157	663 468	663 468	100	722 388	92,00
štátni zamestnanci	v €						
pedagogickí zamestn.	v €			58 140		51 254	113
výskum a vývoj	v €			371 857		440 911	84,00
<i>z miezd, platov, služobných príjmov a OOV</i> mzdové prostriedky 3)	v €	462 157	663 468	663 468	100	722 388	92,00
štátni zamestnanci	v €						
pedagogickí zamestn.	v €			58 140		51 254	113
výskum a vývoj	v €			371 857		440 911	84,00
priemerný plat	v €			1 100		1 076	102
štátni zamestnanci	v €						
pedagogickí zamestn.	v €			1 211		1 068	113
výskum a vývoj	v €			1 630		1413	115
<i>z miezd, platov, služobných príjmov a OOV</i> ostatné osobné vyrovnania 4)	v €						
štátni zamestnanci	v €						
pedagogickí zamestn.	v €						
výskum a vývoj	v €						
<i>z miezd, platov, služobných príjmov a OOV</i> náhrada za pracovnú, služobnú pohotovosť a náhrada za pohotovosť	v €						
štátni zamestnanci	v €						
pedagogickí zamestn.	v €						
výskum a vývoj	v €						

V porovnaní s rokom 2018, kedy boli mzdové prostriedky čerpané vo výške 722 388,- €, je čerpanie nižšie o 58 920 €. Nižšie čerpanie je v roku 2019 spôsobené efektívnymi organizačnými zmenami a kumuláciou funkcií u pracovníkov, ako aj presunom výskumných zamestnancov na pozície národného projektu. U pedagogických zamestnancov v roku 2019, boli mzdy čerpané vo výške 58 140,- €. V porovnaní s rokom 2018 (51 254,- €) sa čerpanie zvýšilo o 6 886,- €.

Výška priemerného platu v roku 2019 je 1 100,- €. V porovnaní s rokom 2018, kedy priemerná mzda dosiahla 1 076,- €, sa v roku 2019 zvýšila o 24,- €.

Priemerný plat u pedagogických zamestnancov bol v sledovanom období 1 211,- €. V porovnaní s rovnakým obdobím roka 2018, kedy priemerný plat bol 1076,- €, sa v roku 2019 zvýšil o 135,- €.

Priemerný plat u výskumných zamestnancov predstavuje v hodnotenom období 1 630,- €. Oproti roku 2018, kedy bol priemerný plat 1413,- €, sa priemerný plat výskumných pracovníkov za rok 2019 zvýšil o 217,- €. Je to spôsobené zvýšením tarifných plátov od 1.1.2019 a osobných príplatkov, ako aj úpravou platových tried.

Vyhodnotenie zamestnanosti

Od 1. januára 2019 nadobudol účinnosť zákon č. 318/2018 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony. Uvedenou novelizáciou zákona č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov došlo aj k redukcii počtu platových tried zo súčasných 14 platových tried na 11 platových tried.

Limit počtu zamestnancov, ktorý bol určený ako ročný priemerný počet 53, predstavoval v hodnotenom období roka 2019 45,8, čo je v percentuálnom vyjadrení plnenie na 86,4 % . Stanovený limit výskumných zamestnancov na rok 2019 v priemernom evidenčnom počte je 28. Vykazované plnenie v roku 2019 je v priemernom počte 19, čo je v percentuálnom vyjadrení 67,8 %. U výskumných zamestnancov je čerpanie miezd za rok 2019 v sume 663 468 € .

Aktivity na podporu rozvoja ľudských zdrojov

Priebežné vzdelávanie reagovalo na potreby praxe a zmeny v legislatíve, alebo sa uskutočňovalo s cieľom prehĺbenia odbornosti zamestnancov. V rámci priebežného vzdelávania sa zamestnanci zúčastňovali vybraných školení, odborných kurzov a seminárov pre odborných pracovníkov v rámci ústavu.

7. CIELE A PREHĽAD ICH PLNENIA

Keďže ústav uzatvoril na rok 2019 kontrakt so zriaďovateľom, túto časť Výročnej správy nespracúvame (v zmysle manuálu pre vypracovanie výročných správ), ide o samostatný dokument pod názvom „Vyhodnotenie Plánu hlavných úloh za rok 2019“.

8. HODNOTENIE A ANALÝZA VÝVOJA V ROKU 2019

Charakter činnosti ústavu (vedecko-výskumné aktivity) a povaha jeho produktov, ktoré nie sú obchodovateľné, predurčuje, že aj napriek príspevkovej forme hospodárenia je získavanie finančných prostriedkov nad rámec štátneho príspevku limitované. Výdavky ústavu sú preto takmer totožné s tým, čo mu zriaďovateľský rezort v rámci svojej rozpočtovej kapitoly vyčlení. Na financovaní činnosti ústavu boli použité aj vlastné zdroje, finančný dar a finančné prostriedky ERASMUS, ktorých podiel na financovaní činnosti ústavu nebol zásadný. Samostatne financovaný je národný projekt Štandardy (ESF).

V roku 2019 sa v ústave riešilo 8 výskumných, 10 nevýskumných úloh a mesačne poskytoval cca 6-8 operatívnych činností podľa požiadaviek ministerstva zakotvených v Pláne hlavných úloh (PHÚ). Dosiahnuté výsledky hodnotili:

1. zriaďovateľský rezort na pravidelnom kvartálnom hodnotení plnenia kontrahovaných úloh za účasti jeho zástupcov,
2. odborná verejnosť,
3. laická verejnosť využívajúca aplikačný rozmer získaných poznatkov.

V roku 2019 pokračovala činnosť Vedeckej rady ako aj Metodologickej rady pri VÚDPaP. Počas roka sa konali vzájomné návštevy vládnych, rezortných aj mimorezortných partnerov VÚDPaP.

9. HLAVNÉ SKUPINY UŽÍVATEĽOV VÝSTUPOV

Identifikácia podmienok psychického vývinu detí a mládeže vedecko-výskumnou činnosťou a napomáhanie optimálnemu priebehu tohto vývinu je nosným poslaním, ktoré definuje hlavných užívateľov výstupov, produktov a služieb ústavu. Sú nimi nasledovné inštitúcie, organizácie i skupiny fyzických osôb:

- Orgány štátnej správy v školstve. MŠVVaŠ SR ako zriaďovateľský rezort hradí prevažnú väčšinu nákladov na činnosť ústavu. Zároveň je bezprostredným odberateľom výstupov ústavu.
- Školy, školské zariadenia a ich zamestnanci. Ide o výstupy smerujúce priamo do pedagogickej, výchovnej, poradenskej a preventívnej praxe. Ide o väčšinu výstupov z VÚDPaP. Náklady na ne sú hradené zo štátneho príspevku. V súčasnej situácii nedostatku prostriedkov v školstve nie je aktuálne, aby si konkrétna škola (alebo jej zriaďovateľ – krajský úrad alebo samospráva obcí) objednala za úhradu psychologický výskum, psychologické vyšetrenia detí pre výber do výberových tried, vzdelávanie pedagogických pracovníkov pre prácu so špecifickými skupinami žiakov, vypracovanie individuálnych vzdelávacích programov pre deti so špeciálnymi edukačnými potrebami a podobne.
- Vedecká komunita a odborná verejnosť. Výstupy k tejto skupine odberateľov predstavujú najväčšiu časť, čo je vzhľadom na vedecko-výskumný charakter ústavu prirodzené. Zahŕňajú publikovanie monografií, odborných štúdií a publikácií, vydávanie odborného periodika i neperiodických odborných materiálov a účasť na odborných podujatiach. Hoci ide o veľmi podstatnú časť výstupov, vedecká komunita nie je „odberateľom“ v trhovom zmysle slova – sama musí byť dotovaná, nemôže teda byť zdrojom príjmov VÚDPaP.
- Deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a ich rodiny. Okrem nepriameho profitu (prostredníctvom škôl a školských zariadení) poskytuje ústav tejto skupine odberateľov aj priame služby (najmä prostredníctvom Detského centra VÚDPaP). Tieto služby sú poskytované zadarmo.
- Psychológovia zaoberajúci sa deťmi a mládežou. Poznatky a informácie získavajú prostredníctvom výstupov z bodu 3. Ústav poskytuje možnosť odborných stáží a konzultácií. Vzhľadom na insolventnosť zamestnávateľov tejto skupiny odberateľov je činnosť vykonávaná bez úplaty.
- Vysoké školy a vysokoškolskí študenti. Stáže, odborné praxe, výberové prednášky, vedenie ročníkových, postupových a diplomových prác nie sú súčasťou Plánu hlavných úloh VÚDPaP. Ich percentuálne vyčíslenie preto neuvádzame. Pre budúcich psychológov, špeciálnych a liečebných pedagógov i sociálnych pracovníkov sú mimoriadne dôležité.
- Laická verejnosť. Je nepriamym odberateľom nemateriálnych hodnôt vytvorených vo VÚDPaP, pokiaľ sú sprostredkované printovými i elektronickými médiami, v menšej miere samotnými zamestnancami ústavu formou osvetových besied a popularizačných prednášok.

Mgr. Janette Motlová, v.r.
riaditeľka VÚDPaP